

K Ä S K K I R I

[Registreerimise kuupäev] nr
[Registreerimisnumber]

Eelnõu Pala, Kääpa ja Murru jahipiirkondade moodustamine

1. OTSUSTUS

Jahiseaduse § 11 lg 2 ja keskkonnaministri 30.09.2020 määruse nr 47 „Keskkonnaameti põhimäärus“ § 8 lg 2 p 18 alusel,

OTSUSTAN:

1. Tunnistada kehtetuks keskkonnaministri 28.04.2004 määruse nr 34 „Kullavere, Luua, Pikknurme ja Saadjärve jahipiirkonna moodustamine” (edaspidi määrus nr 34) § 1 p 1 ja 2 ning moodustada:
  - 1.1 Pala jahipiirkond;
  - 1.2. Kääpa jahipiirkond;
  - 1.3. Murru jahipiirkond.
2. Pala jahipiirkonna ja jahimaa pindala on 12436 ha, Kääpa jahipiirkonna ja jahimaa pindala on 15614 ha ning Murru jahipiirkonna ja jahimaa pindala on 15010 ha;
3. Kinnitan Pala, Kääpa ja Murru jahipiirkondade piirikirjelduse kaardina (lisatud);

2. ASJAOLUD

- 2.1. Kullavere jahipiirkond moodustati keskkonnaministri 28.04.2004 määruse nr 34 „Kullavere, Luua, Pikknurme ja Saadjärve jahipiirkonna moodustamine” (edaspidi määrus nr 34) § 1 p 1 ja 2 alusel.
- 2.2. Määruse nr 34 § 1 lg 1 kohaselt on Kullavere jahipiirkonna pindala 43060 ha. Kullavere jahipiirkonna piirikirjeldus on toodud määruse nr 34 § 1 p-s 2.
- 2.3. Kullavere jahipiirkonna kasutaja oli Kullavere Jahiühistu (registrikood 10388100, edaspidi KJÜ), kes kasutas jahipiirkonda 01.06.2013 väljaantud Kullavere jahipiirkonna kasutusõiguse loa nr 01 alusel.
- 2.5. Tallinna Ringkonnakohtu otsuse jõustumisega 17.12.2024 haldusasjas nr 3-22-2414 lõppes Kullavere Jahiühistu Kullavere jahipiirkonna kasutusõiguse luba nr-01 kehtivus ja alates

18.12.2024 jäi jahipiirkond kasutusse andmata.

2.6. JahiS § 11 lg 2 alusel moodustab jahipiirkonna Keskkonnaameti peadirektor käskkirjaga.

2.7. JahiS § 12 lg-le 1 p 2 alusel on Keskkonnaamet otsustanud Kullavere jahipiirkonna jaotada kolmeks jahipiirkonnaks – Pala, Kääpa ja Murru.

3. PÕHJENDUSED

3.1. Kullavere jahipiirkonna puhul oli haldusasja nr 3-22-2414 raames jahipiirkonna kasutusõiguse loa pikendamine vaidlustatud, mis viitab mitmetele juriidilistele isikutele, kes tunnevad huvi piirkonnas jahipidamise korraldamise vastu.

Kasutusse andmata jahipiirkonna jaotamisel on Keskkonnaametil ulatuslik kaalutusõigus. Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 4 ja § 6 kohaselt tuleb kaalutusõigust kasutada volituse piires, eesmärgipäraselt ning kooskõlas õiguse üldpõhimõtetega. Seejuures tuleb arvesse võtta kõiki asjakohaseid asjaolusid ning erinevaid huve, selgitades välja otsuse tegemiseks olulised asjaolud. Sellest tulenevalt küsis Keskkonnaamet Kullavere jahipiirkonna jaotamise kohta arvamust nii Jõgevamaa jahindusnõukogult kui ka Keskkonnaagentuurilt. Jahindusnõukogu ei omanud ühtset arvamust, mis viitab maaomanike ning jahimeeste esindajate huvide lahknemisele jahipiirkonnas jahinduse korraldamisel ning Keskkonnaagentuur pooldab jahipiirkonna jagamist.

Suurte (üle 20 000 ha) jahipiirkondade jagamist käsitleti ka Eesti Jahimeeste Seltsiga ning Kliimaministeeriumi esindajatega. Arutelude käigus jäid osapooled seisukohale, et suured jahipiirkonnad on mõistlik jagada, tagamaks huvitatud osapoolte suurem kaasatus ning ühtsem seireandmete kogumine.

Keskkonnaamet saatis käskkirja kavandi tutvumiseks seotud osapooltele.

14.04.2025 kirjaga nr 13-11/25/7659 esitas Kullavere Jahiühistu vastuväited jahipiirkonna jagamisele tuues välja, et kavandis toodud põhjendused, mõjuhinnang ning kaasamine pole piisavad ning esmalt tuleb korraldada uus konkurss. Välja tuuakse, et ei selgu, miks väiksem jahipiirkond (nt 10 000 ha) oleks parem kui suurem (nt 40 000 ha). Puudub laiapõhjaline küsitlus või uuring maaomanike tegelikest eelistustest.

Jahipiirkonna kasutusõiguse pikendamise vaidlustus oli seotud menetlusliku veaga (loa pikendamise õiguslik alus), mitte reaalse vajadusega jagada piirkond. Keskkonnaameti kavandis pole välja toodud Jõgevamaa jahindusnõukogu jahimeestest liikmete vastuväiteid jagamisele ning nõukogus on jahimeeste esindatus väiksem maaomanike esindatusest.

Samuti toodi välja jagamisega kaasnevaid riske. Suured, hästi toimivad jahiseltsid on tekkinud väikeste liitumise teel – jagamine vähendab nende võimekust. Killustumine võib viia erahuvidest lähtuva jahikorralduseni ja väiksemate seltside suutmatuse täita seaduse nõudeid. Väiksemad jahipiirkonnad hoopis suurendavad seire killustatust ja riske (nt topelt loendamine, üleküttimine). Lisaks puuduvad tõendeid, et Kullavere piirkonnas ulukiseiret pole korraldatud korrektelt. Kavandis viidatud Õiguskantsleri seisukoht viitas eelkõige riigimaade kasutuse andmisele, mitte piirkondade jagamisele ning pole antud käskkirja kaalutusena asjakohane.

Vastusena vastuväidetele toob Keskkonnaamet välja, et Kullavere jahipiirkonna jagamine ei takista Kullavere Jahiühistul osaleda kõikide tekkivate jahipiirkondade konkurssidel ning kasutusõiguse saamisel jätkata piirkonnas jahikorraldamist samadel alustel nagu senini.

Maaomanike tegelike eelistuste väljaselgitamiseks küsitluse läbiviimist ei pea Keskkonnaamet otstarbekaks. Jahipiirkondade kasutusõiguse konkurss põhineb maaomanikega sõlmitud jahinduslikel lepingutel ehk sellega on nende poolsed eelistustega arvestamine tagatud.

Keskkonnaamet nõustub, et kasutusõiguse pikendamise vaidlus ei puudutanud jahipiirkonna jagamise küsimust. Kuigi vaidlustus puudutas formaalset menetlusviisi, tõi see esile huvi piirkonna kasutusõiguse vastu, sealhulgas alternatiivsete huvigruppide poolt. See viitab vajadusele avatud konkurentsi ja kaasatuse järele. Sellises olukorras on otstarbekas kaaluda piirkonna jagamist, et võimaldada mitmekesisemat osalemist.

Arvestades ka, et Jõgevamaa jahindusnõukogu ei andnud antud juhul üheselt selget seisukohta, järeldas Keskkonnaamet, et huvid olid piirkonnas vastuolulised. Just selline lahknevus osutab vajadusele kaaluda teistsugust korraldust, et tagada paremini tasakaalustatud osalus ja konfliktivabam koostöö. Jahindusnõukogu koosseis ei puutu antud juhul asjasse, Keskkonnaameti kaalutlus arvestas, et jahindusnõukogul puudus ühtne seisukoht jagamise osas. Erinevalt jahipiirkonna kasutusõiguse pikendamise otsusest ei ole jagamisel vajalik jahindusnõukogu konsensuslik või enamusotsus.

Jõgevamaa jahindusnõukogu jahimeestest liikmete vastuväited põhinesid peamiselt jagamise seaduslikule alusele ning tõdemusele, et puuduvad etteheited Kullavere Jahiühistule piirkonnas jahipidamise korraldamise. Keskkonnaametil puuduvad samuti etteheited jahipidamise korraldamise osas, ning jagamise otsus ei ole seotud Kullavere Jahiühistu senise tegevusega, kaasaarvatud seireandmete esitamisega.

Väljatoodud riskide osas leiab Keskkonnaamet, et kavand tugineb ulukiseire korralduse ja maaomanike kaasatuse parendamise üldisele eesmärgile. Väiksemad jahipiirkonnad võimaldavad paremat kontrolli ulukite kütamise ja seireandmete kvaliteedi üle ning tõhustavad kohaliku kogukonna osalust. Eesti jahinduse suundumuseks on liikuda väiksemate ja paremini hallatavate piirkondade poole, mis aitab vältida liiga tsentraliseeritud juhtimist ning võimaldab paindlikumat kohalikku korraldust ja koostööd. Väiksem piirkond ei tähenda automaatselt madalamat võimekust – see sõltub organisatsiooni juhtimisest ja liikmete aktiivsusest.

Õiguskantsleri seisukohad on osa laiemast arutelust jahipiirkondade haldamise ja riigimaade kasutuse teemal. Kuigi kriitika puudutas peamiselt kasutusõiguse pikendamise korda, on seisukohti võimalik rakendada ka kontekstis, kus eesmärk on tagada õiglane ligipääs ja kaasatus – see on asjakohane ka piirkondade võimaliku ümberkorraldamise puhul. Kavandis viidatud seisukoht toetab vajadust süsteemi õiguspärasuse ja läbipaistvuse suurendamiseks.

Keskkonnaamet otsustas jagada Kullavere jahipiirkonna ning moodustatakse Pala jahipiirkond suurusega 12436 ha, Kääpa jahipiirkond suurusega 15614 ha ja Murru jahipiirkond suurusega 15010 ha.

- 3.2. JahiS § 3 lg 1 järgi on jahimaa jahiuluki vabaks elamiseks sobiv ja jahipidamiseks kasutatav ala. JahiS § 3 lg 2 p 2 kohaselt ei kuulu jahimaa hulka kaitseala vöönd, kus jahipidamine on seadusega või seaduse alusel kehtestatud õigusaktidega keelatud.
- 3.3. Vastavalt JahiS §-le 5 on jahipiirkond suurulukijahi pidamiseks moodustatud ala, mille jahimaa pindala ühes ringpiiris peab olema vähemalt 5000 ha.
- 3.4. Arvestades senise Kullavere jahipiirkonna suurust (43 060 ha), peab Keskkonnaamet põhjendatuks jagada see kolmeks uueks jahipiirkonnaks (Murru, Pala ja Kääpa), mitte liita

külgnevatega. See võimaldab moodustada optimaalse suurusega jahimaad, laiendab jahikorralduse võimalusi JahiS § 14 lg 2 p 1 alusel ning parandab koostööd maaomanikega. Väiksemad piirkonnad aitavad paremini jälgida ulukite seisundit ja planeerida küttemist. Piiride määramisel on eelistatud looduses selgelt eristuvad piirjooned, nagu teed ja kraavid.

- 3.5. Lisaks aitab suurte kasutusse andmata jahipiirkondade jaotamine tagada võimalikult paljude huvitatud isikute ligipääsu jahipiirkondadele. Selline lähenemine on kooskõlas ka õiguskantsleri 11.03.2022 kirjas nr 6-1/211741/2201394 esitatud seisukohaga, mille kohaselt tuleb riigile kuuluvate jahimaade kasutusse andmisel arvestada nii jahiseaduse kui riigivaraseaduse põhimõtteid ning tagada isikute võrdne kohtlemine. See tähendab, et jahimaade kasutusse andmisel tuleb võimaldada võrdset ligipääsu nii jahipiirkonna kasutajatele kui ka maaomanikele, tagades mõlema huvide kaitse.
- 3.6. Mustvee ja Peipsiääre vallas asuvatesse Pala, Kääpa ja Murru jahipiirkondadesse ei jää JahiS § 3 lg-s 2 nimetatud alasid, kus ohutu jahipidamine ei ole võimalik või see on seadusega või seaduse alusel kehtestatud õigusaktidega keelatud.
- 3.7. Eeltoodud põhjendusi arvestades moodustatakse Pala jahipiirkond pindalaga 12436 ha, Kääpa jahipiirkond pindalaga 15614 ha ja Murru jahipiirkond pindalaga 15010 ha. Uued jahipiirkonnad asuvad Mustvee ja Peipsiääre vallas vastavalt käesoleva käskkirja lisaks olevale kaardile.
- 3.8. Käesoleva käskkirja jõustumisega tunnistatakse JahiS § 67 lg 3 alusel kehtetuks keskkonnaministri määruse nr 34 § 1 lg 1 ja 2.

4. Menetlusosaliste ärakuulamine

Vastavalt JahiS § 11 lg-le 5 kohaldatakse jahipiirkonna moodustamisel avatud menetluse sätteid, arvestades JahiS erisusi.

Keskkonnaamet avalikustas käesoleva käskkirja eelnõu 10.06.2025 kuni 24.06.2025 oma veebilehel www.keskkonnaamet.ee. Teade eelnõu avaliku väljapaneku kohta ilmus 10.06.2025 üleriigilise levikuga ajalehes Õhtuleht.

5. VAIDLUSTAMINE

Käskkirja on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul käskkirja teatavaks tegemisest arvates, esitades vaide käskkirja andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Rainer Vakra
peadirektor

Saata: Kliimaministeerium, Keskkonnaagentuur, Eesti Jahimeeste Selts, Jõgevamaa
jahindusnõukogu liikmed

Astrid Levkoi-Epner
spetsialist
jahindus ja vee-elustiku büroo